

Recenzia

Antonín V., Gruna B., Hradílek Z., Vágner A. & Vězda A., 2000: Houby, lišejníky a mechorosty Národního parku Podyjí / Pilze, Flechten und Moose des Nationalparks Thayatal. Masarykova univerzita v Brně, Brno, 222 pp. ISBN 80-210-2391-0. Náklad: 500 kusov. Cena nezistená.

Piati „nižšiar“ zúročili výsledky svojho 3 a viac ročného terénneho výskumu, excerpce literatúry a štúdia herbárových položiek z územia Národného parku Podyjí v knižnej, česko-nemeckej publikácii. O jej obsahu napovedajú i fotografie húb, lišajníka a machov na bielej obálke.

Pádom „železnej opony“ v roku 1989 sa botanikom otvorila cesta do kaňonovitého údolia rieky Dyje, aby po viac ako 40-ročnom „informačnom vákuu“ mohli potvrdiť poznané, objasniť nejasné alebo začať s výskumom na území NP Podyjí takmer od začiatku. O výsledkoch ich práce, finančne podporenej Grantovou agentúrou Českej republiky a Správou NP Podyjí, hovoria nasledovné čísla.

V. Antonín a A. Vágner v rokoch 1993–1995 zistili na skúmanom území 828 makromycétov, z ktorých 3: *Conohypha albocrema*, *Entoloma canosericeum*, *Holwaya mucida* sú prvonálezy pre Českú republiku a 2: *Camarops polysperma*, *Skeletocutis subincarnata* pre Moravu. Z húb chránených legislatívou zaznamenali 2 druhy: *Biscogniauxia simplicior* a *Ascotremella faginea*, z húb uvedených v 4. dieli Červenej knihy ohrozených a vzácnych druhov rastlín a živočíchov ČR a SR našli okrem vyššie uvedených druhov ešte *Marasmius limosus*.

A. Vězda a B. Gruna zaevidovali v NP Podyjí výskyt 396 taxónov lišajníkov, z ktorých 91 zistili počas vlastného výskumu v rokoch 1996–1998 pre územie prvýkrát.

Z. Hradílek zaznamenal na území v rokoch 1992–1996 výskyt 237 taxónov machorastov. Nepodarilo sa mu doložiť publikované údaje o 59 taxónoch, z ktorých ale mnohé boli potvrdené na rakúskej strane NP Thayatal. Prehľadne doplnil percentuálne vyjadrenie príslušnosti taxónov k jednotlivým areáltypom.

Čo sa týka štruktúry práce, najrozsiahlejšími časťami sú komentované zoznamy taxónov makromycétov, lišajníkov a machorastov. Pred každým z nich je vstupná informácia o histórii výskumu a charakteristike flóry príslušnej skupiny nižších rastlín (precízne spracovaná najmä pri machorastoch); nechýba metodika.

Prehliadnuc minimum formálnych nedostatkov je škoda, že v práci nie je jasne uvedené miesto uloženia herbárových položiek konkrétnych zberov. Pri makromycétoch je na ujmu opomenutie rokov pri jednotlivých zberoch a nejednotnosť citácií autorov taxónov. Nezanedbateľná je absencia fenologických dát, údajov o zberateľoch a tiež avizovaná interpretácia rozdielov a príčin zmien stavu druhového zloženia lišajníkov v súčasnosti a pred 50 – 60-timi rokmi. Pri machorastoch sú v niektorých prípadoch údaje o substráte strohé, či úplne chýbajú.

Vyzdvihnúť možno nadväznosť na práce o cievnatých rastlinách a lesnej vegetácii NP Podyjí, čím sa publikácia stáva dobrým podkladom pre celkové poznanie biodiverzity územia. Poslúži tiež pre porovnávacie či ekologické štúdie, mapovanie rozšírenia jednotlivých taxónov a pod. Oceniteľným je aj zostavenie vyčerpávajúceho zoznamu literatúry o makromycétoch, lišajníkoch a machorastoch študovaného územia. To všetko svedčí o erudovanosti autorov a aktuálnosti publikovania obdobných prác.

SOŇA RIPKOVÁ